Esti kiadás.

1871. XVI. évfolyam. **a 62. számhoz.** **Csütörtök, május 25.**

Megjelenik **reggeli** és **esti** kiadásban, tehát **mindennap** a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautcza **122.** sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — **Hirdetések felvétetnek:** Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyilttéri czikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — **Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről** a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Lapunk n. t. olvasóihoz.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY" mint rendes napilap jelenik meg julius 1-től. Előfizetési föltételek mindennapos postai szétküldéssel: félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt o. é.

A nemzeti visszavonás dudásai!

= Vannak ebben a mi szép hazánkban is olyan szerencsétlen flotások, kiknek abban telik legnagyobb kedvök, ha két testvéries egyetértésre utalt nemzetiséget ellenséges lábon látnak állani; ezeket még mindig nem hagyja nyugodni a brassói magyar-román baráti kézfogás. Előbb az indokokat igyekeztek befeketitni, most már a kezdeményező román hazafiakat sem kímélik, őket szeretnék rövidlátó, elámitottaknak feltüntetni, holott maguk botorkálnak a veremben.

Legközelebb ismét a „Gaz."-ban jelentkezik a discordia egy ilyen lelki vakséggal megvert vitéze s ugy beszél, mintha a román nemzet őkegyelmére bizta volna egész józan bölcseségét, a miből ő most jó gazdaként nyujtogat egy-egy keveset a brassói eltántorodott 147-eseknek.

A Balázsfalváról felcsapott czikkező arra figyelmezteti őket, hogy 1861 után is szoktak volt a magyarok 1—2 románt lakmározni, körükbe vonni, hogy aztán „a széles világnak kürtölhessék: **ime a románok megelégültek a magyar aristocratia uralma alatt.**" A balázsfalviak nem felejték el, hogyan oráltattak egy tanulót „a magyar dicsőségről, Etele kardjának fényéről és arról, hogy a haza valamennyi lakósainak csak egy az óhajtása: **a magyar nemzet egységének helyreállitása.**"

Ez jutott a balázsfalvi vitéz eszébe, midőn meghallotta — ugymond — hogy Brassóban „gazdáink megint hozzáfogtak a comoediához testvériesülni az ő politikai rabszolgáikkal." Itt azután el kezd sajnálkozni a 147 brassói intelligens román felett, kik gunyt üztek a bensőbb-érzelmekkel, reátapostak az erdélyi románok legjogosabb követeléseire; s talán mégis azt hiszik, hogy „eljárásuk viszhangra találand a románok közt, Erdély többi részeiben?"

A nemes hangu, ki a jót már csirájában szeretné elfojtani, igy folytatja vádlevelét: Oda sülyedtek, hogy még a nemzetük jobb jövőjében vetett reményről is lemondottak, (már az a 147. derék férfiu és ezernyi követőik) s önként halottá teszik magokat. Hanem a balázsfalvi czikkiró soha se fog ennyire megalázkodni s ezért **„mindaddig, mig a haza** (melyik?) **egy teljesen jogtalan állapot sulya alatt sóhajtozik, mig a román nemzet nem részesittetik mindazon jogokban** (melyekben nem részesül?!) **melyeket ma a magyar élvez egyedül,"** a brassóiak eljárása csak azon óhajtást kelti fel, bár térnének meg az eltévedtek. Az igaztalanság a testvért is elkülönzi a testvértől, s a románoktól megis azt várnák meg, hogy fraternizálnak némi **idegenekkel,** a kik nemcsak igaztalanok iránta s bolonddá tartják, hanem a jogot is megtagadják tőle. hogy „mint román élhessen."

„A haza veszélyben van, igy mondják" kiált fel a balázsfalvi.

Igaz. De hát a román fosztotta meg jogaitól valamelyik nemzettársát? Nem. S ha nem ő okozta az egyenetlenséget, kezdje más a testvériesülést. A magyarok mondjanak le más nemzetek beolvasztásáról, a suprematiáról; hagyják „**hazánkat** (t.: a románokét = Erdély!) **békében, hogy rendezze ügyeit saját lakosai nézetei szerint;** nyilatkoztassák érvényteleneknek mindazon törvényeiket, mely uralmat biztosit a magyar nemzetnek, a szolgaság igáját veti a mások nyakába s elveszéssel fenyegeti őket; **helyezzék vissza Erdélyt ezelőtti állapotába:** és lesz valódi béke és tartós egyetértés;" a lakomákkal mit sem érhetnek el.

A hang, melyen a balázsfalvi tudós fujja, nagyonis mutatja, mennyire sovárog ez az ártatlan anonymus a nemzetiségek jó egyetértése után: egyességet akarna, hanem legelőbb is az egységes államot szeretné **ketté** darabolni, azután majd berendezné ő saját nézetei szerint azon hazát, melyben fennköltműveltsége és türelmessége „idegen"-nek tartja a magyart, mégis a lakosok akarata szerint vélné berendezhetőnek.

Tudjuk, hogy Romániában nagyjában lejárt a „vörösek" dicsősége. Ez a gazetai ur bizonnyal közülök való, átjött a Kárpátokon, hogy itt hirdethesse a testvériesülés üdvigéit; hanem a józaneszü románoknál aligha talál viszhangra, a tul már váltig elcsépelt braveadokkal.

Az ilyen madarat, hivókát a kalitból is ki kellene bocsájtani, ha mindjárt benne is lenne: tollán meglátszanak a roszakarat szinei, szavával pedig saját fajtáját is tova üzi, nemhogy másokat lépre csalhatna. Csak csevegjen hát tovább szorgalmasan, majd a vetésérés idején hasznát vehetik a román földészek is....

A Királyföldről.

— Az egyetem május 20-kán tartott ülésében Schochterus tett jelentést a nemzeti pénztár állásáról. Találtatott a pénztárban készpénzül 120,273 ft 25 kr o. é. A kezelés teljesen correct. A comesnek és egyetemi jegyzőnek, az 1870 juliusa óta dijtalanul folytatott ellenőrködésért köszönet szavaztatott; ugy a pénztárnok és rendes ellenőrnek is. Továbbá a Schneider-Schochterus-féle inditvány alapján felhatalmaztatott a jelen egyetem a tanodák dolatióit és hátralékait folyósitani, mennyiben a pénztár állása megengedi, a végleges határozat a közelebbi universitásnak tartatván fenn.

A szerdahelyi és segesvári székképviseletek járulékaik kiadatását sürgetik a nemzeti pénztárból. A pénzügyi bizottság ellenzi a folyósitást, de elismeri a kerületek azokhoz való igényeit, hanem a kellő eszközök meglételétől kivánja föltételeztetni. Erre az I. szakbizottság Wenrich előadó által következő ellenjavaslatot tesz:

A contingensek czélja volt a királyföldi hivatalnokok anyagi állapotán javitani. Habár most ezek fizetéseit az állampénztár fedezi, de egyfelől nem levén a helyhatósági hivatalnokok nyugdijazásáról gondoskodva, másfelől vannak a kerületeknek oly kebli szükségleteik is, melyek a teljesen kiürült kerületi pénztárokból nem fedezhetők, s csak a helységekre való kirovás utján lehetne azokat beszerezni. Ezeket tekintetbe vévén, s azon történeti jogot, melylyel a kerületek a nemzeti vagyonból adandó járulékokra nézve birnak, valamennyi kerület (szék és vidék) érdeke e contingensek kiadását nemcsak kivánatossá, de sürgető szükséggé teszi, miért is az I. szakbizottság következőket ajánlja:

1) A nemzeti pénztárból járó contingensek 1871. január 1-től ismét folyóvá tétetnek és pedig mind a 11 törvényhatóságnak egyenkint 2100 fttal o. é. ki is fizettetnek. 2) Azon esetre, ha ezt a nemzeti pénztár nem teljesithetné, valamennyi széknek segélypénz adatik 1871-re az 1868-ki mennyiségben, a nemzeti főpénztárból még pedig a visszafizetés kötelezettsége nélkül.

Hosszas vita után elfogadtatott Lindner inditványa, hogy jelenleg hagyják érintetlenül a contingensek elvi kérdését. Az ellenjavaslat 1. pontja visszavonatott, a 2. pont elvettetett. Végre dr Lindner inditványára elhatározta az egyetem, hogy indokolt átiratban fogja értesiteni a kerületeket arról, miért nem tehet eleget a contingenseket kiadni szorgalmazó kérvényeiknek.

A „Kol. Közl." eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten máj. 25. 10 óra 30 p. délelőtt.
Érkezett Kolozsvárra máj. 25. 10 ó. 55 p. délelőtt.

Versailles, máj. 24. A felkelők a Tuilleriákat, Louvret, becsületrend- és államtanács palotáit felgyujtották. A felkelés tökéletes elnyomása estére váratik. A külhatalmak követei utasitották párisi helyetteseiket, hogy oltalmukat a felkelőktől tagadják meg, mert ezek közönséges gonosztevőknek tekintendők.

Frankfurt. Vilmos császárt, ugy a bajor és würtembergi királyokat is ide várják.

Konstantinápoly. Sándor czár találkozása a szultánnal bizonyos. Ignatieff terve sikerül. A porta alább hagy a hadi készülődésekkel.

Sarajevo. Tömeges elfogatások; a szerb lapok mind lefoglaltatnak. A porta hadakat küld Albaniába, hol komoly kitöréstől tartanak.

St.-Denis, máj. 24. A Vendome- és Concordia-téren levő torlaszok még kétségbeesetten ellentállanak, s a kormány csapatai által hősiesen megtámadtatnak. Az utóbbiaknak vesztesége állitólagosan igen nagy. A központi hizottmány Dombrowszkyt diktátorrá kiáltototta. Az insurgensek három vonalon állittattak fel.

Legujabb táviratok.

Madrid, máj. 23. A kortes mai ülésében a republicanusok a köztársaság felállitását hozták inditványba, mig a Carlisták don Carlos elismerését s Amadeus választásának megsemmisitését sürgetik. Az ülés szerfölött zivataros volt, de eredménytelenül folyt le.

Konstántinápoly, máj. 22. Az itt időző lengyel menekültek tömegesen utasittatnak ki. Most már megint határozottan állitják, hogy az orosz czár meglátogatja Konstantinápolyt, mire nézve ünnepélyes fogadtatására legközelebb már előkészületeket is tesznek.

A delegatiók elfogadása.

Bécs, máj. 23. Ő Felsége a magyar delegatiónak üdvözletére következőleg válaszolt; „Rövid szünetelés után ismét egybehivtam a közösügyi bizottságokat.

Alkotmányos működésük gyakorlatában, azon szerves átalakulási intézkedések, melyek a monarchia tekintélyének s biztosságának öregbitése végett kezdeményeztettek, természetszerü folytonosságuknál fogva gondoskodásukat ezuttal is igénybe veendik. Bizton vélem önöknek mindenkor tapasztalt hazafiuságától elvárhatni, hogy egyrészről a monarchia érdekét, másrészről pedig a pénzügyi helyzetet részrehajlatlan méltányossággal fogják mérlegelni. Fogadják uraim szives üdvözletemet."

A reichsrathi delegatiók elnökének beszédére Ő Felsége következőleg válaszolt: A hódolat biztositásait, melyeknek ön a reichsrathi delegatió nevében kifejezést adott, őszinte megelégedéssel fogadtam. Habár a birodalom külhelyzetében nem fordultak is elő oly változások, melyek miatt komoly bonyodalmaktól vagy a béke fenyegetésétől lehetne tartani, mely utóbbinak áldásaiban mi mindnyájan egyiránt az állami élet becses jótéteményeit pillantjuk meg, — azért nem kevésbé fontosak a feladatok, melyek önökre várnak és megoldást kivánnak.

Azon teljes bizonyosságot táplálom, hogy önök munkálataikat azon bebizonyodott odaadással és hazafiui buzgalommal végzendik, mely önöknek a köszönetemre való méltányos igényt és a haza elismerését folyvást biztositotta és hogy ezzel az összbirodalom érdekeinek ujolag a leghüebb védelem és a leghatályosabb ápolás leend biztositva. Ezen értelemben viszonozom önök üdvözlését szives bizalommal és császári teljes jóakaratommal.

Bécs, május 23.

A birodalmi tanács vita nélkül megszavazta az adóknak juniusban való folyvást beszedését. Gross a holnapirendre kivánja a felirati vitát kitüzni. Costa kinyilatkoztatja, hogy az alkotmány-bizottság felirata be van terjesztve; a ház azonban ilyen bizottságot nem küldött ki, a feliratnak ennélfogva helyeseltettnie és először felolvastattnia kell. A elnök ezen felfogást nem tartja egészen helyesnek, habár nincs is tökéletesen rendjén, hogy a bizottmány magát ezen névvel ruházta fel. — Banhans oda utal, hogy az alkotmány-bizottság, ugyanezen néven, közelebbről iuditványt adott be delegatiók megválasztása iránt, a nélkül, hogy e felett akkor bármi megjegyzés tétetett volna. Czerkawski sürgetősebbnek tartja a budget tárgyalását, ennélfogva a pénzügyi bizottság elnökét interpellálja a budget tárgyalásának halasztásaért. Demel visszautasitja ezen szemrehányást, — kifejtvén a pénzügyi bizottság munkálatainak állását. Kotz Keresztély a baloldal zajongása közt a pérzügyi bizottság ellen kél ki. Smolka kinyilatkoztatja, hogy veszedelmes dolog a házat ily fontos kérdésekben annyira sürgetni, ennélfogva a felirat megvitatását a közelebbi hétre kivánja elhalasztatni. Szavazásnál Gross inditványa, hogy a felirati vita holnap kezdődjék meg, 72 szóval 59 ellen elfogadtatott, Smolka ezen szavazással szemben a maga és pártja nevében fenntartja az elhatározást, vajjon részt vegyenek-e holnapi ülésben, minthogy őket ilyformán az elmaradásra kényszeritik. Petrino csatlakozik ezen lépéshez.

A szerb congressus.

Május 18-án a szerb congressus Karloviczán a patriarchatus administratora által megnyittatott. A püspökök közül még egy sem jelent meg, s a követeknek is még fele hiányzik, de legközelebbi megérkezésüket bejelentették, mivel hogy a meghivást későn kapták. A terem közönséggel megtelt és a küldöttség által meghivott elnököt zajos éljennel fogadta. Megnyitó beszédében az administrator mint elnök a követeket üdvözölte és bokros teendőik fontosságára emlékeztetvén, lehetőleg gyors tárgyalásra felkérte, egyuttal elősorolta ama tárgyakat, melyeket a congressusi bizottmány tárgyalásra javaslatképen előkészitett. Ezek a következő munkálatok: az iskolai törvényjavaslat; a románokkal kiegyezés; az egyházi, nemzeti alapok és javak kezelése; a községek rendezéséről fennálló szabály revisiója; a püspökök javadalmazása; az ujvidéki püspöki lak épitése; a pesti Tököly-intézet átalakitása; továbbá, nemzeti könyvtár, nemzeti muzeum és levéltár felállitása. Legnagyobb tetszést aratott ama szavaival, melyekkel óvatosságra inté a congressust azon okból, mivel olyanok is figyelemmel kisérik munkálkodását, kik a világ itélőszéke előtt a congressusi müködést kicsinyelni és becstelenitni törekednek. Eme szavait perczig tartó viharos helyeslés követte.

Bejelentette továbbá a m. kir. kultusminiszter átiratát, mely által értesittetett, hogy ő felsége a congressusi üléseknek ujbóli felvételét legkegyelmesebben jóváhagyó tudomásul venni méltóztatott.

Tudósitotta továbbá, hogy 2 világi és 1 egyházi congressusi követ időközben meghalt és két követ megbizását letette. Az elhunytak iránti sajnálatát a congressus felállással fejezte ki, a két utóbbi leköszönt követ helyére az uj választásokat elrendelte.

Az ülést a patriarchatus administratoránál nagy diszebéd követte, melyre valamennyi követ megjelent, s melyen az első felköszöntés Ő cs. és apost. kir. Felségére történt, melyet aztán más felköszöntések is követtek. Május 19-én és 20-án zárt értekezletek tartatnak az iskolai törvényjavaslat tárgyában. A legközelebbi nyilvános ülés hétfőre 21-re tüzetett ki.

A delegatiók elé terjesztett vöröskönyv.

A delegatiók elé terjesztett Vöröskönyv 105 okmánydarabot tartalmaz, és a londoni conferentia genesisére visszamenve, az 1870. novembertől 1871. áprilig terjedő időközt foglalja magában. Ezen okmányokból esik 58 darab az 1856. márcziusi párisi szerződés revisiójára; 25 darab a dunai kérdésre, melyek mindenike — mint tudva van — a londoni conferentián szabályoztatott; 10 okmány-darab a francziaköztársaság elismerésének kérdésére vonatkozik; további 5 okmány a dunafejedelemségi ügyekre; az utolsó 5 darab a tengerészeti jog revisiójának kérdésére.

A Vöröskönyv kezdete a londoni conferentia üléseinek jegyzőkönyvét és az 1871. április 13-ki szerződés szövegét tartalmazza. A londoni conferentiára vonatkozó okmánydarabok lényegesen csak visszapillantó érdekkel birnak; azonban szabatos képét fejtik ki azón magatartásnak, melyet az osztrák-magyar kormány az Oroszország által felvetett Pontus-kérdésben, és a Feketetenger semlegesitése alkalmából a Portára nézve szükségessé vált további garantiák kérdésében elfoglalt.

Az egészben ezen hivatalos közlemény is megerősiti, hogy az osztrák-magyar kormány az általános európai és különösen osztrák-magyar érdekek megóvása végett kimondott, az ellentétek kiegyeztetésére és kibékitésére irányuló politikát követett.

Ez ügyben különös fontossággal látszik birni az Apponyi grófnak 1870. decz. 22-én, mint conferentiai meghatalmazottnak adott utasitás, mely Ausztra-Magyarország felfogását kimeritőleg foglalja egybe; továbbá az 1871. jan. 19-én a dunai kérdésben adott utasitás; valamint egy Wimpffen grófhoz Berlinbe intézett sürgöny, Poroszországnak e kérdésben való felvilágositására. Két irománydarab, febr. 2-ról és febr. 18-ról, constatálja Poroszországnak erre bekövetkezett egyetértését Ausztria-Magyarországgal.

Hasonló egyetértéssel találkozunk azon okmánydarabokban, melyek a Dunafejedelemségekre vonatkoznak. — Wimpffen grófnak egy márt. 30-ki sürgönye azt hangsulyozza, hogy Beust grófnak teljesen hasonló alapon nyugvó felfogása találkozik Bismarckéval, s e felett élénk megnyugvásnak ad kifejezést. A bécsi és berlini cabinetek egyaránt azon vannak, hogy Károly fejedelem megmaradjon és remélik, hogy a romániai viszonyok megszilárdulása, különösen egy conservativ miniszterium fellépése által, a párisi szerződés értelmében való európai beavatkozást feleslegessé teendi. — Wimpffen grófnak egy april 2-ki sürgönye tudatja, hogy ezen megtartás mellett, tekintettel az ország szabad önelhatározási jogára, a közös külügyminiszter elhatározásai igen nagy fontosságot nyernek. — Az utolsó szakasz egy levelezést tartalmaz, mely az Egyesült-Államok kormánya által Tegetthoff halála alkalmából pendittetett meg, — s mely szakbeli, habár nem is politikai érdekekkel bir.

Thiers ujabb hitvallása.

A franczia nemzetgyülés republicanus pártja csütörtökön tisztelgett Thiersnél, ennek a nemzetgyülés szerdai ülésében tanusitott magatartásáért, ekkor Thiers többek közt ezeket mondta; „Köszönöm önöknek azon hazafias támogatást, melyben részesitettek. Boldognak érzem magamat, hogy a köztársaság képviselői támogatnak nehéz föladatomban, s reménylem, hogy e föladatot rövid idő alatt végrehajthatom. A köztársaság mellett nyilatkoztam, s önök megfoghatják, „hogy ha én mint régi monarchista a köztársaságot Francziaország egyedüli helyes államformájának nyilatkoztatom ki, ezen meggyőződésre nem jutottam hosszu megfontolás nélkül." Én becsületes ember vagyok. Koromban már csak egy érdeke lehet az embernek, hogy t. i. jó emléket hagyjon maga után.

Senkit sem fogok tehát megcsalni, a köztársaságot soha sem fogom elárulni. Mig én a kormány élén állok, a köztársaság nem fog veszélyben forogni. A jobb oldal egy része ellenséges hangulattal viseltetik személyem iránt. Mit tehetek róla? Talán azért, mivel semmiféle combináczióba sem bocsátkozom?

D.... herczeg (Descazes) orosz követ akart lenni; M. T. ur (Mortimer Ternaux, ki Thiers ellen azon ismeretes támadást intézte) azt kivánta, hogy egyik ro-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

konának kedvéért a hivatalos jelöltséget életbe léptessem. Én megtámadtam a hivatalos jelöltséget, s soha sem fogom vissza állitani.

Istenem, én tudom miért támadnak meg ezen urak engem. Pusztán csak azon okból, mivel nem teszem meg értük és barátaikért, mit tőlem kivánnak. Ez nagyon fáj nekem; de remélem, hogy az önök és az ország segitségével végre sikerülni fog nekem a rendet, melyre annyira szükségünk van, s a köztársaságot, melyet szintén nem nélkülözhetünk, visszaállitani, s nincs kétségem az iránt, hogy eljö az idő, midőn igazat fognak adni nekem."

A polgárháboru Párisban.

Versailles, máj. 22. A nemzetgyülés ülésében Thiers ezeket mondá: Az igazság, rend és polgárosodás — köszönet derék hadseregünknek — győztek. A tábornokok, tisztek és legénység, mindenik megtette kötelességét. Ő üdvözli a hadsereget, mely oly hőslelkűleg ontá vérét, hogy kötelességét teljesitse. Kifejti továbbá a tüzérség fontos működését, mely megengedé, hogy a munkálatok az Issy, Vanves és az enceinte ellen oly gyorsan létesittethessenek. Mi nem reméltük — u. m. Thiers, — hogy Párisba 2—3 nap előtt és akkor is csak érzékeny veszteségek és áldozatok mellett vonulhassunk be. Douay tegnap kémszemlét tartott a Porte St. Cloud felé; nem sokára rá benyomultak az ő csapatai Párisba, és egészen az Arc de Triumpheig hatoltak előre. Egyidejüleg L'Admirault tbnok a balszárnyról nyomultak előre; elfoglalta az Avenue de la Grand Armée-t és a de la Arc de Triumphet; mig Vinoy tbnok Cisse tábornokkal fogott kezet, ki balszárnyát a Mont-Parnassera és jobbszárnyát a rokkantak palotájára veté. Clinchart tbk annak idejében a St. Honore külvároson át nyomult be, s egészen az uj operaház teréig hatolt előre. Igy álltak a dolgok d. u. 2 órakor. Hajlandók vagyunk feltenni — folytatá Thiers — hogy Páris valódi souverainjének,mely Francziaország, ismét vissza fog adatni. A felkelőkre várakozó sorsról szólva, azt mondja, hogy a törvények hatályosan fognak végrehajtatni. Kezünkben a törvénynyel fogunk eljárni azon gonoszok ellen, kik sem a magántulajdonokat, sem a nyilvános emlékszobrokat nem tisztelték.

Thiers hozzátevé még, hogy a tengerészeti katonák a szárazi hadsereggel hasonló erélylyel és odaadással harczoltak. — Cochery inditványozza, hogy Thiersnek és a hadseregnek — kik érdemeket szereztek a haza iránt — köszönet szavaztassék; ez felkiáltással fogadtatott el. Thiers ezért köszönetét fejezi ki a nemzetgyülésnek, és azt mondja, hogy ez a legnagyobb jutalom, melyet valaha kapott.

Versailles máj. 22. Az utczaharcz Párisban mindkét részéről a legnagyobb elkeseredéssel foly. Dombrovszkyt a főlkelők kormánya árulónak nyilatkoztatta ki.

St.-Denis, máj. 23. Páris észak és kelet felől tökéletesen el van szigetelve. Ma reggel borzasztó ágyuzást lehete hallani Montmartre irányában. A versaillesi csapatok megszállották St.-Quent.

Páris, máj. 22. A különösebben kompromittált egyének közül többen menekültek innen el 3 léghajón, melyeknek egyike jelentékeny magasságba emelkedvén, megpattant s hirtelen kezdett álászállani, még azonban nincs constatálva, mi lett a léghajóban voltakból. Az izgatottság, melyet a parlament hadcsapatainak bevonulása okozott, leirhatlan. A „rend férfiai" még inkább elrejtőznek mint bármikor azelőtt, ebbeli félelemből, hogy a feldühödött nép az utolsó pillanatokat vérontásra és általános fosztogatásra használhatja föl. A nyomasztóbb helyzetben volt nemzetőrség nagyobb része tegnap és ma podgyászostól eltünt; ugy vélik, hogy az ellenséghez ment volna át.

A commune hadserge.

Párisból következőket irnak: Mayer ezredes, ki a nemzetőrség szervezésével volt megbizva, közzétette azon táblázatot, melyből a commune sergének effectiv állománya kivehető. Az igen pontos jelentés, mely a hivatalos lapban jelent meg, részben s sok tekintetben figyelemre méltó. Az egyetemes nemzetőrség körülbelül két egyenlő részre van osztva: sorkatonaságra és sedentär nemzetőrségre. Az egyik 96,325, a második 94,100 harczképes férfiból áll. Van összesen 20 sor és 20 sedentär ezred, négy ezred szervezése most terveztetik; továbbá vannak önkénytes csapatok, tüzérség és lovasság. A tüzérség 5445 emberre rug, mely számban a tisztek, miután tisztek egyátalán nincsenek, be nem foglaltattak. A lovasság is vajmi szomoru: összesen 779 emberből áll, kiknek mindössze csak 449 lovuk van. A tüzérségnek épen nincsenek lovai, s ha az ágyukat valahová el kell szállitani, a lovasság paripáit fogják be. A 20. sorezredben öt olyan van, mely csak négy zászlóaljjal bir. Ezen ezredek 2, 7., 8., 16. és 17. városrészből valók. Ugyanez áll a nemzetőrezredekről is. Két sorezredből egyenkint tizenegy zászlóalj hiányzik. Összesen hiányzik 36 zászlóalj s tiz városrészben együttvéve csak 35 sor- és nemzetőrzászlóalj volt található.

A tisztek száma mindkét kategoriában egyenkint 3500-ra megy. Maga a 18 városrész 1000 tisztet szolgáltatott a tiszti karba. A 18 városrész a forradalom fészke, Montmartre s ez képviseli a commune katonai intelligentiáját. Ugyan ez az arány áll az altiszteknél, 11,000 altiszt közül 3000 Montmartrera jut. De a közlegénységnél is ilyen az arány, 90,000 sorkatona közül 20,325 montmartreista. Ezen városrész után közvetlenül a 11. városrész — Temple — következik. A commune itt 13,000 védőt talált. E két városrész képezi tehát a jog és szabadság oszlopát! ők szolgáltatják a commune harczosainak csaknem felét. A 16. kerületből mindegyik categoriában átlag csak 600 ember szolgál. Legtöbb sedentär nemzetőrt a 11. kerület szolgáltatott. A 18. kerület összes nemzetőre a sorkatonaságba soroztatott. A jelentésben a sebesültek 2000-rel, a betegek 1000-rel vannak felvéve. Ezen számok jó anyagot szolgáltatnak a párisi forradalom helyes megitélésére. A lázadás egyedül két városrészben gyökerezik s csak is innen támogattatik. Ezen két városrész lakóit mindenki ismeri. Munkások, napszámosok, tolvajok és csavargók, kik a városrészek szük és sötét utczáiban és korcsmáiban tartózkodnak, hogy ott aljas szenvedélyeik karjaiba vessék magukat, ezek képezik az ottani lakosságot.

UJDONSÁGOK.

— **Az első erdélyi vasuton** pünköstre kirándulás rendeztetik Petrozsénybe. A viteldijak felényire szállittatnak le és a jegyek három napra lesznek érvényesek.

— **Borsos jeles műtermében** most nagyon kapós az album, mely a bazár-hölgyek arczképeiből van összeállitva. Igen szép, nagy gonddal készült arczképek ezek, melyek mindenkinek diszes emlékül fognak szolgálni. Ez albumok szintén a jótékony czélra jövedelmeznek. A királyné 1000 frttal rendelt meg egyet, több főherczeg és előkelő ur pedig 500 frtjával.

— **Pestről irják:** Az államvasutak igazgató tanácsa már egy hét óta megkezdé működését. Az 1872-diki költségvetésben ezen uj közeg fogja megállapitani az államvasutak budgetjét. A kinevezések még nincsenek közzétéve a hivatalos lapban. A mint hiteles forrásból értesülünk, ki lesznek nevezve: Weninger Vincze elnöknek, Hideghéthy a földmivelési miniszterium részéről, Fuchs Gusztáv a kereskedelmi érdekek képviselésére és Langer tanácsosoknak.

— **A Ludoviceumnak** hazai katonai czélokra átengedése iránt összeült, a városi és honvédministeriumi képviselőkből álló vegyes bizottság, e tárgyban megállapodásra jutott. A város tekintettel arra, hogy a Ludoviceum átadása nemzeti ohajtás, a felállitandó katonai baraquekórház részére az üllői uti vámon kivül áteneged 10 évre 600 □ ölet a közös hadsereg részére, oly feltétellel, hogy e kórháznak 1872-ben késznek, a Ludoviceumnak pedig 1872 oktober 1-jével üresnek kell lenni. A katonai kincstár a városnak tulajdonjoga elösmeréseül évenként 1 aranyat fizet, köteles továbbá a baraquekórházat — mely hirszerint emeletes lesz — a 10 év lejárata után lebontani, különben az a város tulajdonába megy át. Ugyan ezen bizottmány a honvédministeriumnak, a honvédség részére falállitandó töltény gyár telkéül a gubacsi pusztán, tószomszédságban a közös hadsereg lőszerlaboratoriumával 200 ölet engedett át.

— **Titkos komité.** Ily aláirásu levelekkel s haláligéréssel rémitgetik a horvát választókat, hogy az unio-ellenes magyarfaló jelöltekre szavazzanak. A „titkos komité" gyásszegélyü papirt használ; melyen koponya, keresztbe tett csontok s ezek alatt „halál az árulókra" felirat ékeskedik. Az „A. Ztg"-nak be is küldtek egy ily levélpéldányt.

— **Jó intézkedés.** A honvédelmi miniszterium egy körrendeletet bocsátott ki, mely szerint a zászlószentelésnél szükséges egyházi funkcziot azon vallásfelekezet lelkésze végezi, a melyhez a legénység kétharmad része tartozik.

↔ **Egy ujabb tréfája a „Kelet"-nek.** E lapok szini referense pár napig távol lévén a várostól, most akadt kezébe a „Kelet" 115-ik száma, melyben valaki gyermeteg naivsággal fejezi ki bámulatát és megbotránkozását azon merész állitásunk felett, hogy Moretó „Közönyt közönynyel" czimü darabját először Győri Vilmos ültette át irodalmunkba. És olyformán képzeleg, hogy az ösmeretes „Donna Diana" ugyanaz, a „Közönyt közönynyel", s a ki még azt sem tudja, annak agyveleje elég vastagon van befalazva. Csak a könnyenhivőkért szólunk pár szót e megjegyzésre, mely elég hetykén volt adva arra, hogy a kik a füstre adtak valamit, félre hagyják magukat vezettetni. Moretó „Közönyt közönynyel" czimü darabját, a maga teljességében Győri előtt még senki se forditotta le magyarra. Ama bizonyos valaki által emlegetett „Donna Diana" csak hasonlit a Moretó „Közönyt közönynyel" czimü szinjátékához, de czimje, valamint szövege és személyei elütnek a spanyol eredetitől, melyből West Károly csak átdolgozta, (lehet, hogy nem is az eredeti, hanem az olasz forditásból) még pedig prózában, a bécsi szinház számára, természetesen kiforgatva alapjából, kivetkőztetve eredetiségéből, egy szóval, megbénitotta az egész darabot. Ezt a német szöveget forditották aztán le magyarra, mely még a német átdolgozásnál is roszabb; ugy, hogy bizonyára nincs nagyobb hasonlatosság a „Donna Diana" és a „Közönyt közönynyel" eredetie között, mint a mennyire hasonlit a kicsi Gyulai Pál a „Kelet" nagy Cs-jéhez. Abból, hogy a „Közönyt közönynyel" alapeszméjét vagy-részben meséjét már ezelőtt sokan ösmerték, nem következik, hogy az az eredeti szöveg forditása után történt; e szerént minden regényből vagy novellából készült szinműről elmondhatná hetyke megjegyzéseit és évenként többször indithatná türelmes olvasóit kedélyes mosolyra. Csak lassan a testtel! (A „K. K." szini referense.)

— **A pünkösti kéjvonatra,** melynek a mai szép idő is jó auspiciumokat igér, nagy számmal jelentkeznek a résztvevők. Kolozsvárról ily szép és ily nagy közönség még nem látogatta meg soha egyszerre Magyarország fővárosát. Nem csoda, mindenki siet felhasználni ez olcsó, gyors és kényelmes utazás alkalmát. Még egyszer figyelmeztetjük olvasóinkat a hirdetési rovatunkban álló feltételekre.

— **Találka és meglepetés.** A piczulás Graham-kenyérrel összetalálkozott a garasos zsemlekenyér; egymásra gurultak, szépségesen felborultak, s mire a garasos körülnézhetett, már gyomrában volt a piczulás gyógyitó.

— **A pesti város és közmunkatanácshoz** legujabban ismét 700, mond: hétszáz házépitési engedélyérti folyamodás adatott be. Boldog pestiek. Nálunk a szállások ára maholnap megbirhatlan magasságra emelkedik, s mégis alig merül fel itt ott némi számbavehető épitkezés.

— **Legfrissebb ujdonság a piaczon.** A Graham-kenyérnek ugyan van kelete, naponta 5—6-or sütnek s mégis csak ugy kapkodják egymás kezéből az ujságra vágyók, talán ezért jut egynek-egynek oly kevés egy-egy piczulára?! Hja! minden ujságnak meg kell adni az árát! A kenyer után tolongók közt talán ugy lehetne legjobb rendet csinálni, ha egymásután járulnának a Graham-sütőde ajtajához, s itt a betett ajtó kulcslyukán át vennék magokhoz a piczulás süteményeket. Az ajtóra pedig oda lehetne ragasztani egy nyomtatványt, melyen ez állana: a Grahamkenyérrel nem jó a gyomrot megterhelni, mert az szerfelett finom lisztből és több utánjárással készülvén meg nyomja a zsebet is. Igaz marad az nemcsak a pénz és gabnabórzén, hogy kereslet és kelet emelik az áruértékét.

— **Szinházi hirek.** A jelenleg N.-Váradon mulató Medgyaszai Ilkának a debreczeni társulathoz leendő szerződtetése érdekében többen felszólalnak a „N.-Várad"-ban, de, ugylátszik siker nélkül. A temesvári török consul „III. Selim" czim alatt egy drámát irt, melyet most Erődi Béla törökből magyarra fordit.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről.

Máj. 24-ről: 5% Metaliques 59.30. 5% Nemzeti kölcsön 69.10. 1860-diki államkölcsön 98.60. Bankrészvények 779. Hitelrészvények 280.—. London 124. 85. Ezüst 122.75. Cs. kir. arany 5.91 5/10. Napoleondor 9.93.

Földtehermentesitési kötvények: Magyar 79.75. Temesi 75.70. Erdélyi 77.75. Horv.-Slavon 84.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Nyilttér.

Kolozsvárról Pestre pünkösdkor nagy kéjvonat indul hallatlan olcsó árakkal és kedvezményekkel.

Bővebben hirdetéseink közt.

(166) 2—3

Műfogakat és légnyomatu fogsorokat

legujabb amerikai modor szerint, czélszerüen, természethiven, fájdalom nélkül illeszt be, a nélkül, hogy a foggyökeret eltávolitaná; hasonlólag eszközöl minden fogorvosi műtétet, u. m. foghuzást, ólomzást arany- vagy egyéb tömanyaggal, fogtisztitást, reszelést sat. a legnagyobb kimélettel; végül mindenféle fogfájdalmat azonnal megszüntet

Perl fogorvos Bécsből,

Kolozsvártt a nemzeti szállodában 6. sz. a.

Rendel naponta reggel 9-től d. u. 5 óráig. Árak mérsékeltek. Itt mulatása tartama nehány nap.

(18) 52—70

Goldene Medaille. 43 Ehrenmünzen und Auszeichnungen. 30,000 Exemplare in Gebrauch. Auslande bereits bei allen die geschwächte Manneskraft, deren Ursachen und Folgen, Pollutionen, Impotenz, Unfähigkeit zur Ehe, Rückenmarksschwindsucht, Samenverlust, Blödsinn, Schlaffheit, Reizbarkeit, Hypochondrie, Gedächtnissschwäche, Abnahme der Geschlechtskraft, Abzehrung, Blutarmuth und Darm-Verstopfung, die Wirkungen einer geheimen Krankheit, Ausschweifung, Onanie und Geschlechtsverkehrung, mit Brunnenpulvercur, Zur haben in der Geheime Krankheiten (Gefahrloses Heilverfahren) von Med. Dr. EISENZ, Arzt, Sterngasse Nr. 12 in Wien, Leopoldstadt, Consultation 11—1 Uhr, Sonntags nur Nachmittags 2—4 Uhr. Versendet das Medicament gegen Nachnahme. Ohne Vorbindmittel.

(10) 41—50

A fogak fönntartása és tisztitására legjobb az ANATHERIN-SZÁJVIZ,

ára 40 kr.,

mely jósága miatt 15 évi szabadalommal volt kitüntetve.

Bécsben **Spitzmüller Károly** gyógyszertárában „zum rothen Krebs" am hohen Markt.

Kolozsvártt: Csapó Sándor urnál.

3--3 (171)

Pünkösd vasárnapján

NAGY KÉJVONAT

Kolozsvárról Pestre

hallatlan olcsó árakkal, s azon eddig nem élvezett kedvezménynyel, hogy az útas Kolozsvártól Pestig nem kénytelen szokás szerint N.-Váradon, Püspök-Ladányon és Czegléden vaggont váltani.

A sok utánjárást igénylő kéjvonatra engedélyt csak most nyerhetvén meg, az útazni akarót figyelmeztetjük, hogy jegyet egyhamar váltson.

ÁRAK:

	II. osztály	III. osztály.
Kolozsvártól Pestig . és vissza	22 frt.	15 frt.
Bánffy-Hunyadtól Pestig „ „	20 „	13 „
Csucsától Pestig . . „ „	19 „	12 „
Nagy-Váradtól Pestig „ „	15 „	9 „

E jegyekkel Pestről Kolozsvárra junius 2-ig bár mely vonattal szabad a visszatérés.

Jegyek válthatók: **Kolozsvárt:** Kovács Károly (Nagy piaczi kereskedésében). — **Tordán:** Veres Dénesnél. — **Nagy-Enyeden:** Vágó Ferencznél. — **Deésen:** Kraemer Ferencznél. — **Szamosujvárt:** Molnár Antalnál. — **Bánffy-Hunyadon:** Ignácz Károlynál. — **Csucsán:** Kaszó Dénes (jegyzőnél). — **Nagy-Váradon:** Hügel Ottónál.

A menet rendje:

	óra. percz.		óra. percz.
Kolozsvárról	indul fél négykor reggel.	Csucsáról . .	indul 6 27 reggel.
Bánffy-Hunyadról	indul 5 40 „	Nagy-Váradról	indul 10 — „

Szállásról Pesten 200 szobáig a pünkösd szombatján megnyiló **„HUNGARIA"** szállodában van gondoskodva, mely palotaszerü épület a főváros közepén, a Duna melletti Ferencz József rakparton magaslik, közvetlen közelségben az összes gőzhajók kikötő hidjaihoz, felséges kilátással a tulparton Budára, a Széchényi és Gellérthegyre, lánczhidra. E szálloda 35000 négyszeglábnyi téren terül el s 361 ablakot számlál.

Konyhája Pesten a legjobb, kávéháza a legfényesebb.

Kelt Kolozsvártt, 1871. május 21. **A rendezőség.**

ROTHSCHILD és TÁRSA

Bécsben, Opernring 21 sz.

1871 junius 1-én

az 1839-ki államsorsjegyek huzása.

Nyeremények: frt. } **300.000, 280.000, 220.000, 75.000, 60.000, 50.000, 30.000, 25.000, 2000 sat. sat.**

E sorsjegyeknek még csak hat huzása lesz,

s hogy **csekély betétellel mindenki** résztvehessen, **bélyegezett mind a hat huzásra** érvényes 20-ad **részletjegyeket**

(147) 9—10

darabonként 10 ftjával

adunk ki, **minden további utánfizetés nélkül.** Mihelyt egy részletjegy sorozata ki fog huzatni, azt kivánságra **14 forinton** visszavásároljuk, a mi által minden darabra **4 forint bizonyos nyereség van biztositva** (20 darabnál 80 forint), tehát csak **nyereség, soha** veszteség nem lehet. Darabjáért **10** frt. készpénzben vagy postai utalvány által beküldése mellett (**10** drb. **95** frt. **20** drb. **185** frt.) e részletjegyek azonnal megküldetnek.

Játéktervek és nyeremény-lajstromok ingyen.

ROTHSCHILD és TÁRSA

Bécs, Opernring 21 sz.

(21) 24—*

A kolozsvári

hitelbank és zálogkölcsön társulat

1. leszámitol váltókat, utalványokat, kihuzott sorsjegyeket és kereskedelmi kötvényeket;

2. vesz és elad földtehermentesitési kötvényeket, részvényeket, magán kötvényeket és más értékpapirokat saját és idegen rovásra;

3. béhajt váltókat és évi járulékok, kamatok, osztalékok, szelvények, utalványok és más czimen levő követeléseket; kiveszi a pénztárból az utalványozott földtehermentesitési kötvényeket;

4. elfogad örzeményképpen mindennemü értékpapirokat és értéktárgyakat;

5. elfogad folyó számlára pénzeket, váltókat és értékpapirokat, a melyekről utalványok utján lehet rendelkezni;

6. átvesz pénzeket, a melyekről kamatozó, felmondási határidőhöz kötött s hátiratilag forgatható pénztárjegyeket ad ki; az ilynemü pénztárjegyek legkisebb értéke 100 frt.;

7. a zálogkölcsön-üzletben kölcsönöket ad a) mindennemü ingóságra, b) drágaságra; ékszerekre s arany- és ezüstnemüekre; c) értékpapirokra, azaz mindennemü államkötvényekre és iparvállalati részvényre.

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.